

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการบริการเบาะยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

Jhabhat Mahasarakham University

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดประชากร เป็นผู้สูงอายุที่รับเบาะยังชีพ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 775 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร, 2554 : 20) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{775}{1 + 775(0.05)^2}$$

$$= 263.87$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นจำนวนเต็มเท่ากับ 264 คน ใช้วิธีกำหนด
สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชุมชน ดังตารางที่ 2

การคำนวณสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพของชุมชน
โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ดังนี้

จำนวนผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในหมู่บ้าน X ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพทั้งหมดในชุมชน

= จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

ตารางที่ 9 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	จำนวน ผู้สูงอายุที่รับ เบี้ยยังชีพ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1	น้ำสวย	15	12	27	9
2	หนองบัวเงิน	20	26	46	16
3	สระใคร	30	28	58	20
4	ไชยา	25	28	53	18
5	โพนสวรรค์	30	35	65	22
6	โนนสง่า	42	32	74	26
7	โพนหวาย	11	12	23	8
8	ดงนาเทา	20	26	46	16
9	ยางคำ	19	29	48	16
10	สระใครใต้	32	19	51	17
11	น้ำสวยใต้	26	35	61	21
12	นาไหม	23	19	42	14
13	โนนธงชัย	26	28	54	18
14	โนนอุดม	36	28	64	22
15	โพนสวรรค์ เหนือ	21	42	63	21
	รวมทั้งสิ้น	376	399	775	264

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร (2548 ข : 28)

ผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเขียนชื่อที่อยู่ของผู้สูงอายุแยกเป็นหมู่บ้าน ใส่กล่องจำนวน 15 กล่อง แล้วหยิบขึ้นมาทีละใบ ได้ใบใดแล้วให้ทำการบันทึกชื่อที่อยู่ผู้สูงอายุนั้นไว้ แล้วนำสลากกลับไปลงในกล่อง เพื่อให้ทุกชื่อผู้สูงอายุมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้ใบเดิมขึ้นมาอีกก็ใส่กลับเข้าไปใหม่ ทำเช่นนี้จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบ จำนวน 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและ

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัยได้แบ่งระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใครอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบ แล้วนำมาเป็นข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบ

ความเหมาะสม และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและความเที่ยงตรงเรื่องเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง รูปแบบ แบบสอบถาม (Format) และใช้ภาษา (Wording) เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence หรือ IOC) ดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน	+ 1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	- 1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นางจันทร์เพ็ญ บึงพิมพ์ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน วุฒิศึกษา ร.บ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางสาวละมัย พรหมศรี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 3 วุฒิศึกษา ศษ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

3.1.3 นางสาวประภาพร บุญพาคิด ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนป่าสักวิทยา วุฒิศึกษา กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยและพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับ โดยรวม (Item Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและแต่งตั้งผู้ช่วยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสามารถเก็บรวบรวมได้ครบทุกฉบับ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วส่งตามแบบการลงรหัส (Coding form)

2.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนก

รายชื่อ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

2.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว กำหนดเกณฑ์การให้

ความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สถิตินี้ ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ ได้แก่ t -test (Independent Sample) ส่วนหมู่บ้านที่อยู่อาศัยใช้ F -test (One-way A NOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)
4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และนำเสนอโดยการพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Maharakham University